

Förord

Kära läsare!

Du läser just nu nummer 39 av Nordisk socialrättslig tidskrift. Publiceringen sker parallellt med ett specialnummer om den svenska socialförsäkringen. Specialnumret är det tredje specialnumret som ges ut av NST vid sidan av våra ordinarie nummer. Från redaktionen vill vi gärna uppmuntra fler initiativ till specialnummer som berör den nordiska socialrätten. Hör av dig till redaktionen om du har idéer och förslag!

Nordisk socialrättslig tidskrift har som målsättning att bland annat främja nordisk samverkan inom forskning, normgivning och tillämpning på det socialrättsliga området. Det är därför glädjande att Det juridiske fakultet vid Universitetet i Bergen har åtagit sig att anordna en nordisk socialrättslig konferens den 26–27 augusti 2025. Temat för konferensen är *Makt, individ, samhälle – Vetenskap och politik i den nordiska sociala rätten*. Precis som i NST förstås socialrätt härvid i vid bemärkelse och inkluderar såväl offentlig- som privaträttsliga frågor om bland annat socialtjänst, social omsorg, social trygghet, socialförsäkring, hälso- och sjukvård, barnrätt och mänskliga rättigheter. Från redaktionen ser vi mycket fram emot detta tillfälle att träffas i det nordiska socialrättsliga nätverket!

Detta nummer innehåller två peer review-granskade artiklar, en rättsfallskommentar och en debattartikel.

Den första peer review-granskade artikeln är skriven av Martine Stigelund Hvidt och har titeln *Udbetaling Danmark som digital forvaltning – om børnetilskud, digital kontrol og algoritmisk diskrimination*. I artikeln undersöker Stigelund Hvidt rättsliga spörsmål som uppstår när den danska myndigheten Udbetaling Danmark använder algoritmer och maskininlärning. I sin artikel visar författaren att det förekommer såväl könsdiskriminering som transperensproblem i tillämpningen hos myndigheten.

Den andra peer review-granskade artikeln, *Rättsliga ramar för socialtjänstens arbete med umgänge för barn i samhällsvård – praktiska svårigheter och eviga frågor i den svenska sociala barnavården*, är skriven av Vera Yllner. I artikeln undersöker Yllner de rättsliga ramarna avseende umgänge för barn som är placerade i samhällsvård. Analysen kretsar kring vad författaren kallar ”eviga frågor” om balanseringen mellan att å ena sidan stötta placerade barns möjligheter till relationer med människor som är viktiga för dem, och å andra sidan att skydda barn från att träffa personer som inte är bra för dem.

Rättsfallskommentaren i bidraget är skriven av Carl Lebeck och berör ett färskt rättsfall från den svenska Högsta förvaltningsdomstolen. Målet som analyseras handlar om huruvida en ansökan om utökad assistansersättning ska behandlas som en ny ansökan där sökandens rätt till assistansersättning ska prövas. Lebecks analys visar att rättsfallet väcker en rad frågor om negativ rättskraft och retroaktivitet, men även om förutsebarheten i beslut fattade av våra myndigheter.

Numret avslutas med en debattartikel skriven av Lotta Vahlne Westerhäll. I debattartikeln med titeln *NOK, en nationell ordning för kvalitetsutveckling i äldreomsorgen* diskuterar Vahlne Westerhäll den statliga styrningen av äldreomsorgen i Sverige. Författaren tar utgångspunkt i en utredning och en däri föreslagen nationell ordning för kvalitetssäkring i äldreomsorgen.

God läsning!

Göteborg, Stockholm och Uppsala i juli 2024

Thomas Erhag, Tim Holappa, Pernilla Leviner och Anna-Sara Lind

Innehåll

PEER REVIEW-GRANSKADE ARTIKLAR

Udbetaling Danmark som digital forvaltning – om børnetilskud, digital kontrol og algoritmisk diskrimination • 7

MARTINE STAGELUND HVIDT

Rättsliga ramar för socialtjänstens arbete med umgänge för barn i samhällsvård – praktiska svårigheter och eviga frågor i den svenska sociala barnvården • 29

VERA YLLNER

SOCIALRÄTT I HÖGSTA INSTANS

Omprövning eller nytt beslut: något om HFD 2024 ref. 9 och sambandet mellan negativ rättskraft och retroaktivitet i förvaltningsrätten • 63

CARL LEBECK

DEBATTARTIKEL

**NOK, en nationell ordning för kvalitetsutveckling i
äldreomsorgen • 73**

LOTTA VAHLNE WESTERHÄLL

Författarpresentationer • 81

Denna digitala version är nedladdad från lawpub.se

Den licens som tillämpas för de verk som finns på lawpub.se är Creative Commons CC BY-NC 4.0. Licensvillkoren måste följas i sin helhet och dessa finner du här:

<https://creativecommons.org/licenses/bync/4.0/legalcode.sv>

Sammanfattningsvis innebär licensen följande:

Tillstånd för användaren att

- Kopiera och vidare distribuera materialet oavsett medium eller format
- Bearbeta och bygga vidare på materialet

Villkoren för tillståndet är

- Att användaren ger ett korrekt erkännande, anger en hyperlänk till licensen och anger om bearbetningar är gjorda av verket. Detta ska göras enligt god sed.
- Att användaren inte använder materialet för kommersiella ändamål.
- Att användaren inte tillämpar rättsliga begränsningar eller teknik som begränsar andras rätt att göra något som licensen tillåter.

Se även information på

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.sv>